

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupički in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.

Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po postaji:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1 mesečno	25—	1 mesečno	40—

1 "Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročina določati."

Novi naročniki naj postopejo v prvih naročinah vedno po nakaznici. Na same pismeni naročili brez poslatve denaria se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje

Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poštnina plačana v gotovini.

Koroški Slovenci in dr. Lemisch.

V seji koroškega deželnega zabora dne 11. marca 1921. je deželni predsednik dr. Lemisch odgovarjal na vprašanje poslanca Kermaira, Gajlerja in tovaršev glede razširjanja neresničnih vesti po jugoslovenskem časopisu o zatiranju slovenskega ljudstva na Koroškem. Dejal je med drugim:

Deželna vlada je vse storila, da vzbude nove napade na mir in slog v naši deželi. Začasni deželni zbor in deželna vlada sta na slovesen način obljubila, delati pa za spravo vsega ljudstva. Te obljube so se oficijalna mesta v deželi zvesto držala in vsak poizkus od zunaj dokazati, kakor da bi deželna vlada prelomila svojo besedo v tem vprašanju, moramo z vso ostrostjo zaračati. Neresnično in zlagano je, ako prinaša jugoslovenski časopisi vest, da slovensko ljudstvo trpi zaradi svojega narodnega vedenja med glasovanjem, preganjanje od oblasti, in ravnotako neresnično je, ako se trdi, da so Slovenci na Koroškem brez varstva in brezpravno izročeni preganjanju domačega nemškega mislečega ljudstva.

Deželna vlada se je in se bo pripravljala pospeševati mir in slog med obema narodoma. Veleizdajniška priprava, da bi deželo na novo raztrgali, pa bo z vso silo in brezobzirno kaznovala.

Deželna vlada se zaveda težke odgovornosti, ki jo je prevzela z upravo v glasovalnem ozemlju in je vsem podrejenim oblastem načrtuje naročila, voditi upravo objektivno in stvarno ter delati za sporazum med obema narodoma. Na enak način je bilo potučeno orožništvo, na enak način učiteljstvo.

Vodilne osebe v tem časopisnem boju proti Koroški morajo biti o delovanju avstrijskih oblasti v glasovalnem ozemlju poučene, in da vključi temu sprejemajo boj, je samo nov dokaz, da se boje miru v naši deželi, da zastruplajo javno mnenje z vsemi sredstvi ter hočejo z zavedajočim zavilanjem dejstev vnovič obrniti pozornost inozemstva na Koroško. Nekateri dogodki na Koroškem so jim samo povod, opravičiti brezobzirno zatiranje Avstrijev in Nemcev na Kranjskem in pod naslovom navideznih represalij naše narodne tovariste na jugu zoper na novo najtežje pritisnati.

Deželna vlada je o vsem tem obvestila državno vlado na Dunaju s pozivom, posvetiti koroškemu vprašanju posebno pozornost, podati po svojih zastopnikih v državi SHS in v inozemstvu natančno sliko o dejanskih razmerah na Koroškem.

Deželna vlada je dala strahotna poročila jugoslovenskih časopisov preiskati, pri čemer se je izkazala njihova nevezdržljivost. Seveda so bila poizvedovanja v posameznih slučajih

posebno otežkočena, ker se v teh počasnih imenovanih osebe, da večkrat celo navedeni kraji na Koroškem niso mogli niti najti. O izidu teh preiskovanj je deželna vlada že pred nekoliko časom obvestila avstrijsko časopisje, da nas z objavo teh dogodkov podpira v boju proti zastrupljenju javnega mnenja, insceniranemu iz Ljubljane.

Deželna vlada bi pozdravila, če bi kaka nepristranska oblast posetila Koroško in bi se o vladajočih razmerah v bivšem glasovalnem ozemlju poučila na mestu. Deželna vlada upa, da se bo resnica o Koroški preje ali pozneje izkazala tudi v inozemstvu in da se bodo poizkusni onih moži, ki so že prinesli toliko nedopovedljive nesreče nad Koroško, razbili ob komaj dobiveni in nič več del ivi enotnosti Koroške . . . !

Tako koroški deželni predsednik dr. Lemisch.

Ko smo koroški Slovenci čitali to izjavo, se nismo niti malo začudili, niti malo razburili, da se predzrne prva uradna osebnost v deželi na tako podlju izkazajoč način prikrivati in zavijati resnico ter v resnici zastrupljati javno mnenje in inozemstvo. Poznamo sicer že od nekdaj dvojno mero in dvojno vlogo, ki jo igrajo nemške oblasti na Koroškem proti Slovencem in javnosti, zato nismo imeli zaupanja do njih. Toda zadnja izjava koroškega deželnega predsednika, ki skuša rešiti nemške oblasti celo vsakega suma kričnosti nasproti slovenskemu delu naroda v deželi, nas v našem nezaupanju do nemških oblasti samo potrujite.

Take izjave ne moremo razlagati drugače, kakor da je deželni predsednik sam o dejanskih razmerah v glasovalnem ozemlju slabno in napačno poučen ali pa da sam zakriva resnico ter misli, da se koroški Slovenci ne bodo upali ugovarjati. Zato ne moremo več molčati. Pri poizvedovanju o resničnosti dogodkov, če ga je deželna vlada res izvedla, nas koroški Slovenec deželna vlada n'i zaslišala. Torej smo prisiljeni, da se oglasimo sami. Nai sliši javnost in inozemstvo tudi naš glas, predno si naredi o Koroški svojo sodbo. Ker smo prepričani, da našega glasu gotovo ne objavi noben nemški list, edinega našega slovenskega, ki smo ga po glasovanju ustavili in je izhajal komaj vsakih štirinajst dni enkrat, so pa Nemci ustavili in zatrl že s 3 številko zato, ker je prinašal poročila o nemških grozodevih, smo prisiljeni, obrniti se s prošnjo na jugoslovensko časopisje, da objavi našo izjavo in nas še naprej podpira v boju za naše narodne pravice.

Da tedaj javnost in inozemstvo po izjavi koroškega deželnega predsednika dr. Lemischa ne bo mislila, da jo ljubljanski časopisie napačno poučuje glede zatiranja koroških Slovencev in da zastruplja javno mnenje, izjavljamo

koroški Slovenci, ki živimo v deželi in ki to zatiranje čutimo na duši in na telusu, da so poročila ljubljanskih časopisov resnična, da pa poročajo samo malni del krvic, in da nasproti koroški deželni vlada prikriva resnico.

V vedno večjem številu se oglašajo osebe, ki izjavljajo, da so bile pri glasovanju podkupljene z obliubami, denarjem in raznimi drugimi stvarmi. Zdal izjavlja, da se britko kesajo, ker so se dale preslepi in zatajiti svoj narod. Da bi prikrili podkupovanje bivših vojakov z obliko, so obljubili vrnilci civilno oblike vsem bivšim vojakom, tudi tistim, ki so glasovali za Jugoslavijo in ki so io ti v vstopom v vojsko obljubili v Celovcu. Imenovani so imeli pota in stroške zaradi te obljube, a oblike še do danes, pol leta po glasovanju, niso prejeli, pač pa so so doobili oni, ki so glasovali za Avstrijo. Proti čistemu in svobodnemu glasovanju govorijo različni poliedelski stroj in drugo kmečko orodje, s katerimi so kupili glasove slovenskih kmetov in njihovih družin. Te stroje in orodje prenemajo sedaj podkupljenci po značilnih cenah od »Helmatsdiensta« ter jih vozijo na svoje domove. Drugih goljufij med glasovanjem niti ne omenjam.

Narodnega fanatizma ni na slovenski strani, saj se svoje narodnosti niti zavedati ne smemo in ne upamo. Vsak čas poslušamo zbirko nemških psov, prenašamo udarce in druga preganjanja že zaradi tega, ker smo glasovali za Jugoslavijo. Pač pa je dežela preplavljena v nestrenjimi nemškimi fanatiki, s katerimi pomočjo se deželna vlada trudi pod vodstvom zglasnjega »Helmatsdiensta« kar najhitreje germanizirati z vsemi mogočimi sredstvi slovenski del prebivalstva. Naš materni jezik nima prostora ne v uradih, ne v šoli in preganja ga celo v cerkvi. Ljudstvo se ga boji govoriti, da bi ne bilo izpostavljeno zanikanju od nemške strani. Obljubili so pač enakopravnost našega jezika, nastavlja pa v popolnoma slovenske kraje slovenščine nezmožne ljudi, kakor orožnike, poštare, učitelje, dočim so slovenščine zmožne slovenske domače učitelje izgnali iz dežele. Branijo in zabranjujejo sestanke naših društev. Iz tega se tedaj lahko spozna, na kateri strani je narodni fanatizem.

Ce pa nekatere osebe, ki so zaradi nemškega terorja morale zapustiti nešrečno svojo domovino, ali pa so jih izgnali iz dežele, zdaj informira javnost o nemški strahovladi na Koroškem, je to po mnenju vsakega poštenega v pravičnega človeka čisto prav. Da njih dolžnost je, da dokazejo javnosti, kako koroška deželna vlada izpolnjuje svoje obljube in kako izpolnjuje iste. Žermenke mirovne pogoje glede varstva manjšine.

Cvetoče skupno delo obeh narodov ne more nikomur biti trn v očeh,

ker tega cvetočega dela ni, pač pa trimo težko, nedopovedljivo zatiranje in germaniziranje slovenskega dela.

Radi verjamemo, da deželna vlada zasleduje na najpozornejši način delo koroških beguncov, ki se trudijo podati javnosti natančno in resnično sliko o dejanskih razmerah v zopet začasni domovini. In to delo je deželni vladi trn v očeh, ne pa nam.

Vemo, da sta deželna zbor in deželna vlada obljubila delati za spravo in mir med obema narodoma; vemo pa tudi, da so bile te obljube samo slepilo entitentni komisiji. Sedaj vidimo in čutimo, kako deželna vlada te slovenske obljube izvršuje. Obhajali so svojo krivico pod imenom »spravni pravniki« v vseh večjih krajinah glasovalnega ozemlja. Na te prireditve Slovenec niso vabili, da bi se spravili z nimi, ampak so obhajali »spravni nemški misleči« (nemčurji) med seboj in z Nemci iz ostale Koroške. Na vse morečke skrajne surove in prostaške načine so na teh, kakor na pozneje prireditvah načrtje žalili slovenski narodni in verski čuti. Če je na nje začel kak Slovenec, so se navadno »spravili« z njim s psovki, pestmi in palicami!

Deželna vlada je vedela za vse to. Saj so bile te prireditve razglasene in so se vrstile po glavnih krajev glasovalnega ozemlja. Udeleževali so se jih tudi organi oblasti. Če smatra deželna vlada te prireditve za delo za spravo in sloga med obema narodoma, ji pritrdim, da so nene obljube rodile Nemcem bogate sadove, a za nas Slovence le skrajno gremke in stupene.

Popolnoma resnična so poročila jugoslov. časopisov glede preganjanja kor. Slovencev ob oblasti zaradi narodnega vedenja med glasovanjem. Če oblasti na lažnike in hudobne ovadbe prenapetih nemških mislečih in nestrenjih ljudi odrejajo hišne preiskave pri Slovencih, če jih brez povoda arerjajo, psiujejo z raznimi žalivimi priimki, jim grozijo, če jih sodniki pitajo s čužico, »Srbci«, »prügelgardisti«, jih gonijo v Srbijo, ali je to kaj drugega, kar počita jugoslov. časopisje? Če jih oblasti očitno prikrajujejo pri aprovizaciji in podporah, če jim odvzamejo koncesije, če jih odpuščajo iz služb in mečijo v revščino, ali jo to kaj drugega, kakor preganjanje in sistematično zatiranje slovenskega življa na Koroškem?

Prav tako resnično je, da so Slovenci brez varstva in brezpravno izčrpani preganjanju z nemškim fanatizmom prepojenih nestrenjev. Z divlji sovraštvom so se vrgli po odhodu entitentne komisije na Slovenia, jih zmerjali in pobili s pestjo in palico, z noži in orožjem, na cestah in javnih lokalih, na kolodvoru in vaku in celo na njih lastnih domovih. Pritejali so pred domovi Slovencev tako imenovane »mačje muzike«, tudi vpričo orožnikov ali vsaj z njihovo vednostjo. Če so se

Slovenci na te krivice pritoževali na pristojnih mestih, ali iskali varstva, so se jim uradi smejni, varstva niso odredili, tožb niso sprejeli, ali jih zavlečevali in zločince oprostili.

Ako deželna vlada koroška pod besedo varstvo in pravico razume na vedenia dejstva, priznamo, da smo tega varstva bili in smo deležni v preobih merti. Ker Slovenci do nemških oblasti že preje nismo imeli zaupanja in smo se zlasti sedaj po glasovanju, o njih pristranski temeljito prepricali, se zaradi krvic na te oblasti niti več ne pritožujemo. Oblastva so postavljena bolj proti nam, kakor za nas. Zato rabiši potprimo, kakor da bi se izpostavljali novemu zaničevanju ter trtili brez uspeha čas in denar.

Verjamemo, da se bo vlada trudila na omenjeni način še nadalje pospeševati sloga in v deželi med obema narodoma. Doseglj bo mir, ko bodo vsi Slovenci vkovani v suženjske verige pod težkim nemškim tamonom, doseglj bo slog, ko noben Slovenec več niti zinil ne bo več o svojih pravicah in bo vse v »srečno« do zadnjega germanizirani. Verujemo, da bo deželna vlada z vso silo in brezobzirno kaznovala celo vsako sumnjo »velezdajniki« teženj, ko že sedaj išče po svojih ljudeh velezdaj, če se slučajno snide par Slovenec.

Če je deželna vlada svojim podrejenim oblastem načrtuje zato, da vede v glasovalnem ozemlju poučene, le žalibog še premalo, ker se še natačnije ne more dočiniti sijaj ne smejo med nas in mlajšimi med nje.

Kar pa se tječe zatiranja Avstrijev in Nemcev na Kranjskem, rečemo samo to: če bi mi trpeli od Nemcev na Koroškem toliko, kot Nemci od Kranjskev in Srbijo, ali je to kaj drugega, kar počita jugoslov. časopisje? Če jih oblasti očitno prikrajujejo pri aprovizaciji in podporah, če jim odvzamejo koncesije, če jih odpuščajo iz služb in mečijo v revščino, ali jo to kaj drugega, kakor preganjanje na stevilnih dokazih ter bo na tej podlagi poučila tudi inozemstvo in storila v odložilnem trenutku svojo dolžnost.

Ker deželni predsednik zanika osebe in celo kraje v »strahotnih« posameznih načinov, da so nekaj korakov v smeri, kar mor se je bila odstranila ta gruča ter zaslila nejasen šum: kašljanje in kihanje zbranih turistov, ki so nestreno pričakovali solnčnega prihoda, nekateri izmed najbolj vnetih plezalcev celo že na malem stolpcu, katerega v seng zavita streha se je belela iz umikajoče se temine.

Vzhodno stran je začela obsevati bledu luč, ki jo je pozdravljan planinski rog z novim trobentanjem, turisti pa s tistimi radostnimi »ahl«, kakor v gledišču, ko se ima po tretjem znaku dvigniti zavesa. Najprej ozka kakor špranja pod kakim pokrovom se je širila svetloba in odpiral obzorje, istočasno pa je vstajala iz doline neprodirla rumena para, ki je bila tem gostejša in vsliljevija, čim bolj se je bližal dan — pravi pajčolan med prozorno in gled

Iz naše kraljevine.

— Na osvobojenih dalmatinskih otokih, Split, 19. aprila. Naša vojska je bila na otokih navdušeno sprejeta. Včeraj ob šestih zjutraj so prišli prvi oddelki naše vojske v Velo luko. Italijani sprva niso dopustili nobenih manifestacij. Ko pa so odšli, je navdušenje izbruhnilo z elementarno močjo. Naša vojska je vkorakala v Blato v spremstvu velike množice naroda. Na pol pota so ji že prišli nasproti Blačani, ki so vzklikali kralju Petru, regentu Aleksandru in dr. Trumbiču. Ob 14.30 je došla vojska v Vis. Poveljniku Kovačeviču je prebivalstvo izročilo zlato kolaino v spomin, ki je imela napis: »Prebivalstvo mesta Visa svojemu prvemu poveljniku.« Zvezec je bila bakljada. Mesto je bilo v zelenju in povsod so se dvigali slavoloki z navdušenimi napisi kralju Petru, regentu Aleksandru in dr. Trumbiču. Na Hvaru je prebivalstvo ob sprejemu prevevalo »Bože pravde«. Tam je pozdravil vojsko dr. Avelin, kateremu se je zahvalil podporočnik Sasic. Na znani Napo-

leonovi trdjavci so pokali topovi. Zvezec je šel sprevod pred stanovanje našega mučenika Macchiede, nakar se je razvila prosta zabava s plesom, ki je trajala do jutra.

— **Racija na Zagrebski borzi.** Zagreb, 20. apr. Danes opoldne je policija nenadoma obiskala tukajšnjo borzo. Člani borza so se vsled tega zelo razjezili in so telefonirali banu, naj takoj odstrani policijo iz borznih prostorov. Izjavili so, da so člani borze itak v evidenci in da ni med njimi nobenih nekorektnih elementov. Ban je prošnji ugodil, toda policija je pri izhodnih vratih zahtevala od vsakega borzjanca, da se legitimira.

— **Zelezniška nezgoda.** Dne 19. t. m. okoli 23. je na postaji Stenjevec zadevala lokomotiva ob vlaku, ki je stal na postaji. Zadnji vagon tega vlaka je popolnoma razbit. Predzadnji vagon, v katerem so se nahajali trije potniki, je bil dvignjen kvíšku. Vlak je raztrgan na dveh mestih. Na strečo se nobenemu potniku ni zgordilo nič.

Dnevnne vesti.

V Ljubljani. 21. aprila 1921.

— **Naša razmejitvena komisija.** Člani naše razmejitvene komisije z Italijo general Maister ter polkovnika Ječmenič in Daskalovič so danes opoldne odpotovali iz Ljubljane v Benetke, kjer se sestanejo z italijansko razmejitveno komisijo pod predsedstvom senatorja Salate. Seje razmejitvenih komisij bi se imelo vršiti po prvotnem načrtu v kakšnem mestu v Primorju v bližini jugoslovensko-italijanske meje. Zdi se, da se je italijanska vlada iz strahu pred fašistično odločila za Benetke kot mesto, kjer se bodo vršile nadaljnje seje razmejitvene komisije.

— **Klerikalni škodljivci Ljubljane.** Vsa Ljubljana ve, da je bila vsa klerikalna politika v zadnjih desetletjih uravnavana tako, da bi gospodarsko kolikor mogoče oškodovala napredno Ljubljano ter jo s tem prisilila, da bi uklonila svoj tilnik pod klerikalni jarem. Vrhovni klerikalni voditev dr. Šusteršič, ki ga naši klerikalci javno sicer zatajujejo, tajno pa imajo še vedno intimne zveze z njim, je to opetovan javno priznal. In ti ljudje, ki so zlasti v zadnjem desetletju škodovali Ljubljani kjerkoli so mogli, ki so mestni upravi sitematično v vsakem še tako neznatnem gospodarskem vprašanju metali polena pod noge ter dosledno preprečevali vsak gospodarski razvoj, se upajo sedaj izigravati kot njeni veliki prijatelji, ki kar plamte ljubezni za ljubljansko mesto. Računajo pri tem na slab spomin ljubljanske javnosti. Mislijo, da so Ljubljanci že pozabili na čase drja Šusteršiča in Lampeta, ki sta na javnih shodih in v deželnem zboru zagovila napredni Ljubljani, ker se ni hotela podrediti klerikalni komandi, da jo bosta ukrotila s škorpijoniterjo prisilila, da tudi ona zaplove v klerikalne vode: menijo, da sta že izginila iz spomina Štefe in Kregar, ki sta leta in leta s svojim naravnost zlobnim kverulantstvom zavrala vsako redno funkcioniranje občinske uprave. Ne, klerikalna gospoda! Ljubljanci imajo dober spomin in vam bodo dali pri volitvah zaslужen odgovor za vse ono, kar ste zagrešili nad Ljubljano v preteklosti.

— **Z naše univerze.** Svetovno znani profesor pariške univerze A. Meillet, ki je po svojih temeljnih delih o zgodovini grškega in armenskega jezika, po nebrojnih etimoloških razpravah, ki obravnavajo v veliki meri tudi slovanske jezikovne pojave, govor eden prvih sedanjih primerjalnih jezikoslovcev na svetu, obišče te dni na svojem znanstvenem potovanju po Jugoslaviji tudi Ljubljano. Počastil bo našo univerzo z javnim predavanjem »o razvoju slovanskega glagola«. Predavanje se bo vršilo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani univerze (bivši deželni dvorec). Inteligentni krogi ljubljanskega občinstva, ki obvladajo francoski jezik, so k temu predavanju vključno vabljeni.

— **Volilna borba za občinske volitve.** Volilna borba za občinski svet stopa sedaj v aktualnejši štadij. Doslej so se vodile v strankah le predpripriprave. Nekatere stranke zlasti komunisti, izvajajo tajno agitacijo od moža do moža. Boj v javnosti se giblje v primernih oblikah. Glavni temelj agitaciji tvorijo vprašanja izrazito gospodarske komunalne politike. Po javnih ulicah so se pojavili agitacijski in propagandni letaki. Splošno se opaža, da stranke sedaj ne razispajajo tako z letaki, kakor pri jesenskih volitvah v konstituanto. — Za prihodnje dni je napovedanih več javnih shodov.

— **Kačo klerikalni poslanec intervenirajo.** V 16. številki »Kmetijskega Liste« piše poslanec I. Urček, podpredsednik ustavotvorne skupščine, glede intervencij klerikalnih poslancev

leonovi trdjavci so pokali topovi. Zvezec je šel sprevod pred stanovanje našega mučenika Macchiede, nakar se je razvila prosta zabava s plesom, ki je trajala do jutra.

— **Racija na Zagrebski borzi.** Zagreb, 20. apr. Danes opoldne je policija nenadoma obiskala tukajšnjo borzo. Člani borza so se vsled tega zelo razjezili in so telefonirali banu, naj takoj odstrani policijo iz borznih prostorov. Izjavili so, da so člani borze itak v evidenci in da ni med njimi nobenih nekorektnih elementov. Ban je prošnji ugodil, toda policija je pri izhodnih vratih zahtevala od vsakega borzjanca, da se legitimira.

— **Zelezniška nezgoda.** Dne 19. t. m. okoli 23. je na postaji Stenjevec zadevala lokomotiva ob vlaku, ki je stal na postaji. Zadnji vagon tega vlaka je popolnoma razbit. Predzadnji vagon, v katerem so se nahajali trije potniki, je bil dvignjen kvíšku. Vlak je raztrgan na dveh mestih. Na strečo se nobenemu potniku ni zgordilo nič.

— **Umrlo je v Mariboru gospa Amalija Komavli, mati odvetnika dr. Komavlija.**

— **Neverjeten dogodek.** Poročajo nam o temelj neverjetnem dogodku: Pri Sv. Petru na Medvedovem Selu blizu Rogatice Slatine so pred tedni na ponedeljek pokopali 80letnega užitkarja Čorbeka. Položili so ga v jamo in po vršno zagreli. Ko so opoldne šli učenci iz šole mimo pokopališča so slišali iz jame milojevanje in stakanje. Obvestili so o tem župana, učitelja in župnika. Ljudje od blizu indalec so dali na pokopališče in poslušali ječanje, ki je prihajalo iz groba, nihče ni hotel živopokopanega siromaka izkopati, češ, da štrpi v vicale in da se ga zaradi tega ne sme rešiti iz jame. Župan ni nicesar ukrenil, župnik pa se je baje izgovarjal na oglednika mrljev, ki je napisal mrtvaški list in katerega dolžnost je, da storji, kar se mu zdi potrebno. Siromak pa je klical na pomoč in ječal ves ponedeljek in torek in šele po 30urnih neizrečenih mukah končno utihnil... Beležimo ta dogodek, ki se nam zdi skoraj neverjeten, da ga preisčajo poklicane oblasti. Ali si je mogoče misliti takšno surovost ali praznovernost, da ljudje nečejo pomagati živopokopanemu človeku?

— **Stanovanjski mizerija v Mariboru.** V Mariboru je še vedno okoli 60 vagonov z ljudmi, ki ne morejo dobiti stanovanja. V vagonih prebivajo že nad 2 leti. Nad 200 strank s približno 1000 člani ne more dobiti stanovanja, dočim tuja podjetja adaptirajo lokale za svoje poslovne in pisarniške prostore. Od prevrata se ni sezidal niti ena hiša. Pri vsej tej stanovanjski mizeriji pa dobijo stanovanja iz Avstrije pregnani zločinci, kjer se je že ponovno ugotovilo pri sodnih rapravah. Tuji tajne prostitutke imajo udobna stanovanja. Ali se ne bi moglo odpomoči katastrofnih stanovanjskih mizerij na ta način, da bi se preselile vojaške družine in stranke v skoraj prazno poslopje vojaške realke in v veliko bivšo domobransko vojašnico?

— **Kako je to mogoče?** Iz Maribora nam poročajo: Medtem ko se iz Beograda zatrjuje, da je izvoz živine začasno ustavljen, in ko je Ljubljana skoraj brez mesa, stoji na tukajšnji postaji dan za dnevom nad 200 vagonov zaklani in žive živine. Povprečno gre vsak dan okoli 60 vagonov živine čez mejo. Značilno je, da nakupuje živino večinoma tujici kupci, dunajski in madžarski židje, po vsaki ceni, ki jo zahtevajo posestniki živine. V Avstrijo se izvaja tudi naši najlepši konji.

— **Kovčeg z gledališko garderobo.** Pred justično palaco na Kralja Petra trgu so včeraj dopoldne s policijo na cizi pripeljali velikanski potni kovčeg, v katerem je bilo 75 predmetov, po včini eleganta oblike, frak in pestrat gledališka garderoaba. Ta kovčeg, ki je bil zelo težak, sta moral potem odneti v prvo nadstropje dva elegantna gospoda: artist Josef Fleischer, madžarski državljan, in mehanik Anton Holl, Dunajčan. Pred dnevi sta bila v nekem hotelu aretirana. Hoteli so ju že pognali preko meje, ko je naenkrat policija prejela iz Novega Sada poročilo, da sta Fleischer in Holl ta kovčeg ukradla gledališkemu ravnatelju Jovanu Janšiču. V kovčegu je bila vrednost za 100 tisoč krov.

— **Veseli Kočvar v Ljubljani.** Kočvar Kamilo Terpotitz, ki je znan zaradi svoje nemške propagande, bi imel 15. t. m. odriniti iz Kočevja h glavnim razpravil pri okrožnem sodišču v Mariboru, kjer bi se moral zagovarjati zaradi hudodelstva tativne. Mladi Kočvar pa je prišel samo do Ljubljane. Tu si je najel avtotska, se seznanil z dnevnima deklinama in začel veseljati po Ljubljani in ljubljanskim okolicam. Slednji mu je denarja zmanjkal. Deklini sta ga ogorčeni zapustili. Šofer pa ga je izročil policiji, ker ni imel denarja, da bi ga plačal.

— **Neobičajen bojkot.** Okrajnemu

sodniku, ki je nedavno v sobi št. 28.

ljubljanskega okrajnega sodišča obso-

dil več mlekarje zaradi ponarejenega

mleka, so napovedale vse mlekarice

bojkot. Sodnik ne more nikjer dobiti

mleka. Kljub temu bo vztrajal in objektivno še nadalje obsojal vse nepoštene

mlekarice.

— **Z doma je pobegnil 15%letni sin**

Josipa Vremca na Opčinah pri Trstu.

To se je zgodilo že 27. februarja. Od

tačat dalje ni nobenega glasu o njem.

Deček je normalno razvit, plavolas,

oblečen je bil v sirkasto obliko, nosil

je športno čepico. Kdo bi kaj vedel,

naj sporoči našemu uredništvu. Stroški

mu povrne g. Vremec.

— **Pretep zaradi žene.** V gostilni

Doroteje Trščan v Stanežičah v Št. Vi-

du na Ljubljano sta se hudo pretepla

kmeta France Cerar in Jernej Žlebnik.

Prvi je drugemu ponudil: »Na pišč,

drugi pa je odgovoril: »Od Tebe ne piš-

jem, ker me dolžaš, da twoj babo šte-

manč. Še na dvorišču sta se s krepelj-

ci klestila.

— **Mladi začetnik.** K neki stari

materi na Viču je prišel desetletni šo-

lar Anton T. in začel ihtec praviti:

»Mati so mi umrli. Oče pa je velik pi-

janeč. Vzemite me pod streholt Ženica

se ga je usmilil in ga začela hraniti.

Mladi Tonček pa je ženici odnesel rju-

he, 15 kg fižola in 2 mernika koruze.

— **Nesreča pri delu.** V Polakov

tovarni sta se včeraj tekem pol ure po-

nešrečila delavca Ivan Snoj in Jože

Cemazar. Stroj je obema zmečkal levi

kazalec. V bolnici so ju obvezali.

Najnovejša poročila.

ITALIJANSKE »TEŽKOČE« PRI
IZPRAZNJEVANJU DALMA-

CIJE.

PROTI HABSBURŠKIM PRISTAV-
SEM NA MADŽARSKEM.

— Budimpešta, 20. apr. Stranka malih poljedelcev je sprejela na nočojšnji konferenci resolucijo, v kateri se zahteva, da podvzame madžarska vlada brezpogojno in nemudoma energične korake, da se v zvezi s povratkom bivšega kralja Karla proti zakonskemu členu I. ex 1920 in proti ustanovnemu pravnemu stanju naperjeni napadi kaznujejo, vsi udeleženci na poizkusu državne prevrate izslede in po zakoni tem potu poklicijo na odgovor.

AKCIJA V POMOČ AVSTRIJI.

— Zveza, 20. aprila. Reorganizacija avstrijskih finančnih vrednot Zveze narodov. Brez sodelovanja upnikov Avstrije in brez avstrijske vlade pa je nemogoče dobiti zunanjega pomoči. Avstrija mora dati zagotovilo, da sprejme odredbe, ki morejo razrešiti njen finančno situacijo. Treba notranja posojila, da se izravna proračun in odtegne iz prometa kolikor mogoče papirnatega denarja. S tem bi se postavila baza za zunanje posojilo. Dalje je treba, da Avstrija reformira svojo notranjo upravo in da štegi. Tako izvaja gospodarsko-finančna komisija Zveze narodov. Nujna je sestava programa za konferenco v Portorose glede odnosov med Avstrijo in naslednjimi državami, da se odstranijo gospodarske barijere med njimi.

KITAJSKA NE PRIZNAVA
ZVEZE NARODOV.

— London, 20. aprila. »Times« poroča iz Vancouvera, da je vrhovni sodnik iz Kitajske, eden izmed desetih kitajskih odpolnencev, ki so nastopili za izpremembro zveze narodov, dospel v Zenevo in izjavil: Kitajska nikdar ne pripozna Zveze narodov, ki bi mu ne prinesla osvoboditve izpod japonskega gospodarstva. Kanada se baje upira obnovitvi angleško-japonske alianse, ki bi vodila do neizogibne vojne, v kateri bi moralata Kitajska na strani Zedinjenih držav.

Turistika in sport.

— Ljubljanska »Ilirija« v Sarajevu. Sarajevo, 20. aprila. Danes se je vršila nogometna tekma med sarajevskim amaterskim sportnim klubom in Ilirijo. Rezultat 3:3.</p

ne nudi zadostne jasnosti, odrejam do našega ukrepa ministrstva financ sledče: 1. Pri odbitku 1% prispevka za zvezo nabavnih zadrug veljav v obči načelo, da je pridrževati ta odbitek pri onih dobavah, ki bazirajo na kakršnoli pismeni ali ustnem pogodbi (ugovoru). Za državne nabave v tem smislu torej ni smatrati malenkostnih ročnih nakupov pri trgovcih za manjše zneske, ki obremenjuje uradni pavšal. 2. Da pa se takšni nakupi docela ne odtegnejo temu prispevku, dolčam, da je za malenkostne ročne nakupe smatrati samo one dobave, ki poedin ne presegajo vsote 500 K. 3. Zaslужek za različna pravila, oskrbovana za državne urade po nedržavnih podjetnikih, je vzporediti z ročnimi nakupi. 4. Enodostni odteglij se ima izvršiti pri vseh nedržavnih, torej poleg privatnih tudi pridobitvenih podjetij samoupravnih teles ob pogoju, označenim pod točko 2. 5. Odbitek ima izvršiti likvidujoči organ brez posebnega naloga, pri čemer je računati kolikovino od celo prične nabavne cene. Vse podnjene urade in organe je v navedenem zmislu nemudoma obvestiti. Evidenčne urade zemljiškega katastra obveste davčna okrajna oblastva oziroma davčna administracija.

— g Gozdna uprava v Prekmurju. S pritrdivijo ministrstva za gozde in rudnike je deželna vlada za Slovenijo začasno do ureditve ustawe in do rešitve po zakonitih poti odredila da se z dnem 1. avgusta 1921 razširi veljavnost cesarskega patentu z dne 3. decembra 1852. avstr. drž. zak. št. 250, s katerim se je izdal gozdn zakon, na

Prekmurje in da se istočasno uveljavlja za Prekmurje tudi naredna celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 19. maja 1920 št. 241 Ur. l. s katero so se začasno do ureditve ustawe in do rešitve po zakonitih poti izdale nekatere gozdno-policijske in vodno-policijske odredbe. Ogrski gozdno-policijski zakoni veljavni za Prekmurje, se z navezenim dnem razveljavijo.

— g Posiv na prijavo zalog lesa v svrhu dodelitve vagonov. Vladni komisar pri Odseku za lesno industrijo Zvezze industrijev za Slovenijo v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 7/II., pozivlja vse lesne industrije, trgovce in proizvajalce brez ozira na to, ali so članji Odseka za lesno industrijo ali ne, da prijavo na zgoraj navedeni naslov zadnji čas do 30. aprila t. l. 1) količino rezanega in tesanega lesa, katerega ima stranka v zalogi; 2) kraj, kjer se les nahaja; 3) nakladalno postajo. Prijavijo na se samo one zaloge, ki se nahajajo že v skladisih ali na žagah (torej one v gozdih ne) in ed zalog le oni del, ki se namerava izvoziti v Italijo ali preke italijanskega ozemlja v inozemstvo, v času od 10. maja 1921 do 10. avgusta 1921. Na podlagi teh prijav se bodo potem razdelili od železniških uprav Odseku za izvoz lesa na razpolago dani vagoni. Kdor zalog ne bi prijavil, se mu za prej omenojeno dobo treh mesecev ne bo dodelilo nikakrega vagona. Istočato pa bi se od dodelitve vagonov črtal oni, ki bi zaloge, katere se bodo od slučaja do slučaja po poseb-

ni komisiji pregledale, napačno prijavil. Za prijavo pride v poštov seveda samo oni les, ki se nahaja v Sloveniji. Stranke, katere imajo sedanje certifikate v roki, se še pozivajo, da jih za gotovo izrabijo zadnji čas do 10. maja t. l., ker bodo po tem datumu ti certifikati brez veljave.

— g Plovbeno društvo »Vesna«. Opozorjamо naše občinstvo na inserat, natisnjeno spodaj, s povdankom, da je »Banka za pomorstvo« (sedišče Sušak, tabor Bakar), osnovalo plovbeno delniško društvo »Vesna«, v zaščito napram razrušilnim posledicem nepravilne razdelbe trgovskega brodovja, in da se preskrbimo s potrebnim tonazo za naš prekomorski izvoz, katerega prehod v roke tujih zavodov bi bil poguben za našo trgovsko mornarico, to je za eno najvažnejših strok narodnega gospodarstva. Pozivamo na subskripcijo delnic »Vesne«. Naša izvozna in uvozna trgovina ostane v nevarnosti, dokler ne razpolagamo z lastnim brodovjem, ki bo nam omogočevala promet z vsemi pomorskim državami. Ne narodni ponos, ne zdrav razum nam ne dovoljujejo daljše odvisnosti od tujega tonaže, daljše ga izrabljanja naših izvežbanih in delavnih mornarjev po tujih, ki bi bogatili na naš račun. Naša država ne bo znana v tujini, ako nimamo ladij, na katerih bi vihrala naša slavna zastava. Še tolikrat bomo iaki, ko bomo izvrpali sami vse one velike ugodnosti, ki nam jih nudi morje. Potrebno je torej, da se v vseh slojih našega naroda, iz

gospodarskih in narodnih razlogov vzbudi zanimanje za pomorstvo. Narodna in gospodarska dolžnost je pač vsakogar, da po možnosti sodeluje pri osnovi in razvoju naše trgovske mornarice.

Raznoterosti.

* Pogreb blvšo nemške cesarice. Berlin, 19. aprila. Danes je bil svečan pogreb pokojne blvše nemške cesarice Avguste Viktorije. Za grob je bil določen antični templj poleg nove palace, ki so ga izpremenili v mavzolej. Velike množice ljudstva so prišle k pogrebu ob blizu indalec. Ob pol 10. so se člani blvše cesarske rodbine, plemstvo, dostojanstveniki itd. zbrali na postaji Wildpark. Med zvonjenjem zvonov je šel sprevid med špalterji dijakov, domoljubnih društev in častnikov prejšnje vojske in mornarice v templju, kjer se je rakev položila na oder. Ob mrtvaškem obru so stražili štirje sinovi pokojne cesarice kot častna straža. Pogrebni govor je imel višji dvorni pridigar dr. pl. Traeder. Okrog mrtvaškega odra so položila zastopstva raznih društev in korporacij neštevilne vrste.

* Sneg v Parizu. Tudi po severni Franciji je snežilo te dni in v soboto so imeli v Parizu pravi zimski snežni metež, ki je pokril z belo odoje ulice in boulevard.

* Tobačna tovarna zgorela. Radi kratekoga stika je pogorela tobačna tovarna v Firencih. V bližini se nahajača cerkev sv. Pankracija ter več drugih poslopij je bilo poškodovanih.

* Bivši veliki vojvoda - dramatik. Bivši veliki vojvoda hessenki je napisal drama »Velikonočna tajnost«, ki se bo izvajala na nekem hamburškem odu.

* Turške žene na odu. Carigradski list »Atemedac« poroča, da se je v zadnjem času mnogo turških žena posvetilo gledališču, kjer nastopajo tako v drami, kakor v operi. To je silno razburilo nekatere muslimanske kroge, tako da je Seik-ul-Islam izdal policiji nalog, da na več način prepreči nastopanje turških žena na odu.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Palma
pristni kavčukovi podpetnik se dobiva povsed.

Ženitna ponudba!

Razporočen, mlad, stalno nastavljajo gospod želi znanja s samostojno, neodvisno gospodarstvo. Prijazni dopisi če mogoče s sliko se prosijo pod »Jugosloven/2801« na uprav. Slov. Naroda. Tajnost častna zadeva. 2501

Tovarniška zaloga panitia,
šolskih in pisarniških potrebskih.
Založništvo raznovrstnih razglednic.
M. Tičar, Ljubljana.

Tovarna za lepenko
na Kofičevem, pošta Dob pri Domžalah, sprejme klijanča, ki se razume na parne in električne stroje, in ki samostojno izvrši vsaka popravila, 4 dejanje, ki so že dela v tovarni za lepenko, ali karlon. Ponudbe pismeno ali ustnemo na gornjo tovarno.

Sobo s hrano išče maturant za takoj. Gre tudi k enemu sostanovcu. Ponudbe pod »Maturant 2747« na uprav. Slov. Nar.

Strojnik za cestni valjar se takoj sprejme. Ištakata kurača. Ponudbe s spričevali na Mestni stavbi urad v Ljubljani. 2740

Kupi se majhna hiša oziroma stavnin prostor v Ljubljani ali Šolski in z opoko zidanha hiša blizu postaje na deželi. Ponu be prosim z navedbo cene pod »Streha 2745« na uprav. Slov. Nar. 27.5

Tovarniški pomočnik železničar, mlajši se takoj sprejme. Ponudbe na poštni predel 112. 2807

Hrana v Črnomlju, eno nadstrovna, v sredini, dini glavnega tiga, v kateri je že večletna trgovina, se po ngradni ceni prodaja. Natančneje pri J. Müller, Črnomelj. 2798

Sobo eventualno tudi s hrano mlad gospod za takoj. Ponudbe pod »Uradnik 2799« na upr. Slov. Naroda.

Perica gre prav na dom dnevno. Ponudbe pod »Perica 2806« na upravništvo Slovenskega Naroda.

Strojnik, izvežbanu, večjo slov. in nem. stenografijske, sprejme CROATIA, gozdn. ind. d. d. Ljubljana. Gospodarska cesta 2. 2763

Hišnega upravitelja

išče »Udrženje e želj činovnika« v Ljubljani za upravljanje zdraviliškega doma v Roških Ščitih za dobo od 1. maja do konca tega leta. Nastop takoj. Prednost imajo vpokojeni železničarji uradnik. Ponudbe nujno na »Udrženje železničkih činovnika« v Ljubljani, Poljanska cesta 73. 2780

Potrebujem vodovodne cevi 260 m votline, 7-9 cm, tudi če so že bile tablene, samo, da so d. bre. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Cevi 2789«.

Knjigovedkinja z dolgoletnimi izprijetimi, v kateri je že večletna trgovina, se po ngradni ceni prodaja. Natančneje pri J. Müller, Črnomelj. 2788

Dva zakonska brez otrok šteta opredeleno mesecno srbu ali dve. Dala bi mesecn. več sto kg premoga na razpolago. Ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod »Intener 2791«.

Na stanovanje in hrano sprejme tako gospodinjstvo, samo na hrano dva gospoda. Kje, pove upravništvo Slovenskega Naroda.

Kdo sprejme novorojenčka za svojega ali pa v roj? Ponudbe na uprav. Slov. Nar. pod »Sifro: Tako 2785«.

Proda se hiša v Dravljah z eno sobo v kuhinji, na koncu 3 m nastrešja za razno porabo. Cena se izve na Trati Štev. 7. Pavel Štrekelj, Št. Vid nad Ljubljano. 2782

Proda se brela koza švicarske pasme, dobra mlaka, moško kolo in nekaj novih desk. Veliki stradon št. 5, Trnovo. 2781

Naprodaj vsakovrstna posestva od 4 do 42. Cena 90.000 do 400.000 K. Pojasnila daje Janez Drofenig, gostinčnik. Poltane.

Sprejmem koncipierte s substičijsko pravico. Plača 4.000 K. Vstop. čmeprij. Odvetnik dr. Ivan Lovrenčič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. 2800

GOSPODINA, večja kuhanja in vseh domačih del, ter nemške jezik, se išče k Sloveniju v Bački v trajno službo. Privedti ima s seboj tudi spremno dekolto, katera ji bodo v romo. Potni stroški se ob prihodu povrnejo. Ponudba z označbo plače na naslov, katerega pove uprava tega lista. 2746

Iščem izvajenega solicitatorja

Vtsp. 1. julija. Odvetnik dr. Rapoc. Maribor. 2776

Prazne jeklene posode za oksigen (kisik) kupuje po najvišjih dnevnih cenah.

Danica d. d. za kemično industrijo v Koprišnici.

Kuharica

se sprejme takoj, ki pa mora znati dobro kuhati. Prednost imajo z daljšimi izpravili. Plača dobrina. Istotam se sprejme štivalja na dom. Naslov ponove uprav. Slov. Naroda.

3 mlade pripravne de-lavice sprejmem, katere bi izčuli v papirnici stroki! Prednost imajo oni, ki so se izčuli kakoge obrta ali dovršili obrtno šolo. Kartonatura tovarna J. Bonc sin, Ljubljana. 2763

Pisalni stroj dobrega tipa v brezhibnem stanju se kupi.

Pojasnila v uprav. Slov. Naroda.

Cigaretni papir Riz Abadie, Tabu v obeh oblikah in Samum vse 10/100 postavljene v Ljubljano se oddajo podčini zavoji po 165.- K 100 knjig. Pisalna narodna sprejema Krešnik, trgovce v Mariboru, Državna cesta št. 24.

Vrlega pomočnika z daljšo praksjo v manufakturi sprejme tvrdka Ed. Suppanz, Pristava.

Isče se za večje industrijsko podjetje konforistična

z vedno praksjo, spretna v slov. in nemški korespondenci ter tesnoščju. Ponudbe z navedbo plače pod »porabna mož/2796« na uprav. Slov. Naroda. 2796

Kmetovalci, pozor! Neverjetne uspehe dosežete pri praščilih govedi itd. ako primešate krmil redilni prasek Redin lekarstva Piccolis v Ljubljani. II. 68

Klavirje, godala, loke, pihala in potreb. Ščine. Strune na drobno in debelo. Specjalite: Reliance, Black Ends, Elite itd. Popravila iz prve roke, strokovno in cen. A. Mušič, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

St. 173. 2731

Prodaja lesa. Iz gozdov mesta Kočevje s ponudbenim potom proda 1577 jelk v dognem premetu od 40 cm naprej, daleč od lanskega sekancja če so celi 300 do 400 bukev in pri sekancu poškodovana debla.

Pismene ponudbe je do 2. maja 1921 vložiti pri tukta Štrem uradu. Za kavcijo je pošljiti znesek 5000 K ali v gotovini ali v pupillarno varnih vrednostnicah.

Pogoji se lahko med uradnimi urami vpogledajo pri tukajšnjem urami ali pa proti polobli 20 K dcbe pupili.

Mestni urad Kočevje, dne 16 aprila 1921.

Sprejme se več raznašalcev in raznašalk Slovenskega Naroda.

Poljubno množino prima

splitskega portland cementa.

v vrečah se dobri pri tvrdki MIHAEL OMAHEN, Višnja gora. — Pri vagonskem odjemu je cena 215 K za 100 kg franko vagon Ljubljana. 2701

NOTTER i DRUG Zagreb, stručna trgovina uredskog namještaja, blagajna, pisačih strojeva i svih potrebitina, preporuča svoje bogato skladište stolaca i fotelja kao i ostale proizvode iz savijenog drveta uz vrlo povoljne cijene, na malo i veliko. Nalazi se privremeno u skladištu Illoa 21. Telefon 9-27.

NOTTER i DRUG Zagreb, nalazi se privremeno u skladištu Illoa 21. Tel. 9-27. — Preporuča:

Kontinental pisači strojevi i sve potrebitine. — Blagajne sigurne protiv vauri i provali u svim veličinama. Strojevi za umnožavanje svih sustava sa pripadajočim priborom, kao i sve ostale uredske potrebitine. — U najmanjerenje cijene.</